

Grændespørgsmaalene ligge. Hvis vi skulle ind paa en virkelig reel Forhandling af Loven, maa vi begynde med en konservativ Lov, som jeg kalder den, idet den har været forsigtig med den Frihed, som den tilstaar de enkelte Individer. Det kan ikke nytte, at vi kaste os ind i Diskussion af Spørgsmaal, som vi ikke i vor Levetid kunne se nogen Afslutning paa. Her har Lydt fra ærede Medlemmer her i Thinget, ikke fra Medlemmer, som have havt Ordet, naar her har været Tale om, at Understøttelse kun skulde gives til et begrændset Antal, Tilraab om, at det var nødvendigt, thi der var dem, som ikke kunde hjælpe sig selv. Det forekommer mig, at, naar de Herrer ville se paa Sagen med de Øine, se de paa alt Andet end det Lovforslag, her er fremlagt; thi Lovforslaget gjælder slet ikke dem, der ikke kunne hjælpe sig selv. Lovforslaget indeholder efter min Opfattelse en Præmie for Selvhjælp. Naar vi skulle gaa over til at behandle, hvorledes Staten skal stille sig overfor de Individer, der, det være sig med eller uden Skyld, ere postivt ude af Stand til at hjælpe sig selv, diskutere vi et rent andet Emne, og det kan ikke nytte at rejse det Spørgsmaal her i Thinget. Ude paa politiske Møder eller paa Diskussionsmøder har man lige overfor den store Mængde sagt: Sa det er godt nok, at de skulle yde selv, men naar de ikke kunne — men de, der ikke kunne, maa paa det Punkt, hvorpaa Staten har udviklet sig, og som Socialismen staar paa, ubelukkig fra at komme i Betragtning. Det er et Spørgsmaal, som senere kan optages og optages paa en ganske anden Basis end den, hvorpaa Alderdomsforsørgelsen hviler. Nei, dette Lovforslag er fremkommet, antager jeg, netop for at forsøge paa at opføre en solid Bygning, og det forholder sig ikke, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at det var sat begynde med Taget. Nei, man vilde netop begynde med Taget, naar man overfor et saa vigtigt Lovforslag, maatte et af de vigtigste, der i mange Aar har ligget paa Thingets Bord, vilde tro, at man baade kunde lægge Taget og heise Krandsen med det Samme. Det kan ikke negtes, at det er slet i de Betragtninger, som ere opstillede af ærede Talere her idag, og i, hvad de have ment at kunne tænke, tro og forudsætte. Her er kun en Læremester, og det er Erfaringen, om det kan vise sig overhovedet, at man kan gaa denne Vej, thi deraf maa saa fremgaa, i hvad Retning de næste Forandringer skulle ske. Her foreligger

ikke det Spørgsmaal igjennem et Lovudkast at kunne tilfredsstille Alle; thi det maa man være ganske paa det Nene med, at man aldrig kan komme til, men Lovforslaget indeholder i sig selv en Begyndelse til en senere Udvikling, og denne Udvikling vil kunne, hvad der efter mit Skøn ikke er Noget i Lovforslaget, der forhindre, gaa i hvilke-somhelst Retninger. Man har lagt særlig Vægt paa Frivillighedsprincippet: Der vil Intet være til Hinder for dette. Man vil ogsaa senere kunne gaa over til Tvangsprincippet, hvis det skulde vise sig at være det Rette. Der er bestemt, at Forretningerne foreløbig skulle udføres af Livrenteanstalten af 1871 med særligt Formuerøgustab, men der er jo Intet til Hinder for senere at udfille det under en særlig Administration. Der er endelig fremhævet, at der skal gives Stats-tilskud; hvis det skulde vise sig, at Tilskudet skulde vise sig for lille, er jo Regering og Rigsdag, den lovgivende Magt, i Stand til at forøge Tilskuddet, i Stand til at formindste det, hvis det skulde være for stort. Naar kun Lovforslaget ikke indeholder saadanne Bestemmelser, at man med Sikkerhed kunde sige, at hvis vi nu vedtog det, om end med nogle Forandringer paa det indre Omraade, vilde det foregribe en Udvikling i en bestemt Retning, forekommer det mig ikke, at der er nogen-somhelst Grund til ikke at ville yde Lovforslaget al sin Anerkjendelse og gjøre Hver især, hvad han formaar, for at modtage den nye Vej og det Gode, som fra Regeringens Side er budt her i dette Dieblit igjennem det foreliggende Lovforslag.

Formanden (Berg): Den næste indtegnede Taler er det ærede Medlem for Præsto Amts 3die Valgkreds (Veth), som jeg imidlertid ikke ser tilstede; den følgende er det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev), som jeg heller ikke ser. — Der er ikke flere Talere indtegnede idag, men der er Talere til et følgende Møde, ligesom ogsaa den høitærede Finansminister vil have Ordet, og jeg skal derfor afbryde Forhandlingerne for idag.

Smorgen vil der ikke blive afholdt noget Møde, da den høitærede Finansminister har